

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-369
30 липня 2019 року

Міністерство освіти і науки України

Щодо проекту розпорядження КМУ

Асоціація міст України розглянула проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивної освіти на 2020-2030 роки» (далі – проект Стратегії), що знаходиться на громадському обговоренні в Міністерстві освіти і науки України.

Проектом розпорядження пропонується схвалити Національну стратегію розвитку інклюзивної освіти на 2020-2030 роки та передбачити відповідні якісні зміни у наданні освітніх послуг особам із особливими освітніми потребами. Асоціація міст України, в цілому підтримуючи необхідність посилення уваги суспільства до потреб таких здобувачів освіти, у межах своєї компетенції вважає за необхідне висловити свої пропозиції до тексту.

Щодо відсутності у переліку заінтересованих осіб органів місцевого самоврядування

В абзаці першому розділу «Участь заінтересованих осіб» проекту Стратегії подано перелік заінтересованих осіб, які долучаються до реалізації цього документа. Так, у переліку подано: «Міністерство освіти і науки України, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, заклади та установи освіти, громадські організації (за згодою)». У той же час у переліку відсутні органи місцевого самоврядування.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини третьої статті 37 Закону України «Про загальну середню освіту» до повноважень органів місцевого самоврядування, зокрема, належать:

«забезпечення доступності будівель, споруд і приміщень закладів освіти згідно з державними будівельними нормами і стандартами;

здійснення контролю щодо проектування, будівництва та реконструкції будівель, споруд, приміщень закладів освіти з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування;

забезпечують створення та функціонування інклюзивно-ресурсних центрів;».

Ці повноваження прямо стосуються впровадження інклюзивної освіти в закладах освіти, засновниками яких вони є, а також пов'язані із

забезпеченням якісного психолого-педагогічного супроводу у громадах, у тому числі послугами інклюзивно-ресурсних центрів.

Зважаючи на це, пропонуємо абзац перший розділу «Участь заінтересованих осіб» проекту Стратегії викласти у такій редакції:

«Реалізація Національної стратегії розвитку інклюзивної освіти здійснюється в межах повноважень Міністерства освіти і науки України, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, **органів місцевого самоврядування**, закладів та установ освіти, громадських організацій (за згодою).».

Щодо показників моніторингу Стратегії

В абзаці третьому розділу «Моніторинг Стратегії» проекту Стратегії подано перелік показників, що будуть використані для моніторингу. Так, зокрема, передбачається введення такого показника, за яким вимірюватиметься успішність виконання Стратегії: «Відсоток осіб, потреби яких були задоволені на рівні громади, від загальної кількості здобувачів освіти;». Звертаємо увагу, що цей показник може призвести до штучного збільшення здобувачів освіти за інклюзивною формою, зокрема тих, які мають здобувати освіти виключно за індивідуальною формою навчання. Це призведе до неврахування закладом освіти індивідуальної освітньої траєкторії дитини з особливими освітніми потребами та потреб інших учнів. Крім того, зважаючи на цей показник, Міністерство освіти і науки України, як розробник, стимулює засновників закладів освіти збільшувати кількість дітей з особливими освітніми потребами, що є нелогічним, адже більше ніж є дітей з особливими освітніми потребами у громаді не буде. Таким чином, в окремих громадах цей показник буде сталим той період часу, доки здобувачі освіти не виконають освітню програму. Це буде свідчити не на користь засновнику, адже така редакція Стратегії вимагатиме збільшення показника.

Зважаючи на це, пропонуємо зазначений вище показник замінити іншим:

«Відсоток осіб з особливими освітніми потребами, потреби яких будуть задоволені на рівні громади, від загальної кількості осіб із особливими освітніми потребами». Це дозволить відстежити динаміку створення інклюзивного освітнього середовища і не прив'язувати кількість дітей з інвалідністю до кількості інших здобувачів освіти.

Потребує тлумачення й такий показник, запропонований у третьому розділі «Моніторинг Стратегії» проекту Стратегії, як: «Кількість здобувачів освіти, освітні потреби яких забезпечені із врахуванням індивідуальних потреб та можливостей;». Він сприймається як такий, що стосується дітей, які здобувають освіти за індивідуальною формою освіти. У той же час, мабуть, ідеться про ширше коло осіб. Тому потрібно узгодити категорії здобувачів освіти, яких охоплюватиме цей показник.

Щодо інформування населення про інклюзивну освіту

В останньому абзаці третього розділу «Моніторинг Стратегії» проекту Стратегії показником ефективності Стратегії пропонується: «Питома частка

поінформованого населення щодо важливості інклюзивної освіти та її переваг». Звертаємо увагу, що згідно із абзацом другим розділу «Моніторинг Стратегії» проекту Стратегії таку інформацію, що по суті є соціологічним дослідженням, Центральний орган виконавчої влади буде подавати щокварталу Міністерству освіти і науки України. На нашу думку, реалізація цієї норми потребуватиме значних видатків із Державного бюджету України. Також вважаємо, що таке соціологічне дослідження має проводитись тричі: на початку, всередині та наприкінці реалізації Стратегії, щоб відстежити динаміку поінформованості населення. Поряд із тим, окрім звіту про «питому частку поінформованого населення», пропонуємо зекономлені від зайвих соціологічних досліджень кошти Державного бюджету України спрямувати на проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед громадян України, зокрема шляхом запровадження системи телепередач про кращі практики місцевого самоврядування в сфері інклюзивної освіти на Національному та регіональному рівнях у рамках проведення інформаційної кампанії. При цьому зауважуємо, що така інформаційна кампанія має розпочатись не на другому етапі реалізації Стратегії (у 2022-2028 роках), а вже на початку її реалізації, тобто на першому етапі (у 2020-2021 роках). Адже одне із завдань Стратегії і полягає у необхідності широкого інформування населення України про переваги інклюзивної освіти.

Зважаючи на вище зазначене, Асоціація міст України просить Міністерство освіти і науки України, як розробника, врахувати у проєкті розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивної освіти на 2020-2030 роки» надані пропозиції і зауваження АМУ.

Виконавчий директор Асоціації

О. В. Слобожан